



Evangelismos Hospital

ΚΕΦΑΛΑΛΓΙΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Γκουρμπαλή Α. Βασιλική MD PhD
Επιμελήτρια Β΄
Νευρολογική Κλινική
Γ.Ν.Α. <<Ο Ευαγγελισμός>>



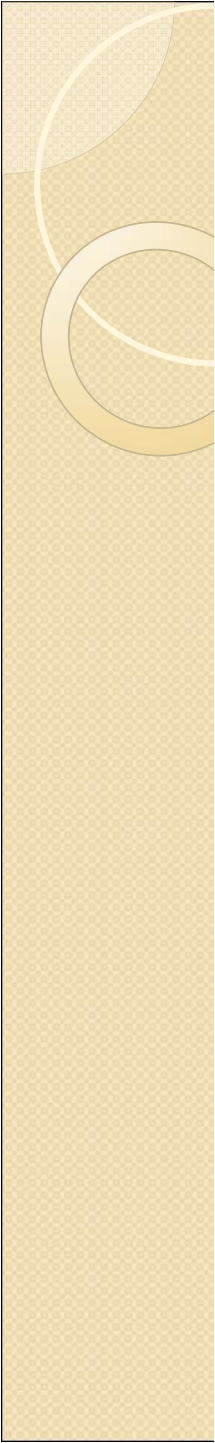
23^ο Ετήσιο Σεμινάριο Συνεχιζόμενης
Ιατρικής Εκπαίδευσης
Νοσοκομείου «Ο Ευαγγελισμός»



Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου – 2 Μαρτίου 2018

Δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων
με τις παρακάτω χορηγούς εταιρείες:

NOVARTIS, JANSSEN ONCOLOGY, ABBVIE,
BRISTOL-MYERS SQUIBB, MEDTRONIC,
TAKEDA, GENESIS, MSD, PFIZER, AMGEN,
ASTELLAS, GILEAD, AENORASIS, BAXTER,
BIANEX, WINMEDICA, ABBOTT, BIOSEP,
SANOFI, ANGELINI, DEMO, ELPEN,
EDWARDS, ROCHE, RONTIS, SPECIFAR, UCB,
ΥΓΕΙΟΔΥΝΑΜΙΚΗ, MAVROGENIS

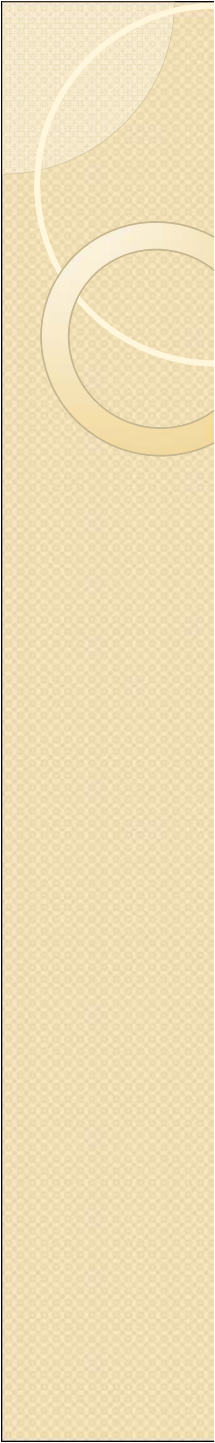


Ταξινόμηση

- Πρωτοπαθείς κεφαλαλγίες
- Δευτεροπαθείς κεφαλαλγίες
- Άλλες κεφαλαλγίες

Προληπτική αγωγή

- Ημικρανία
- Κεφαλαλγία τύπου τάσης
- Αθροιστική κεφαλαλγία
- Νευραλγία τριδύμου



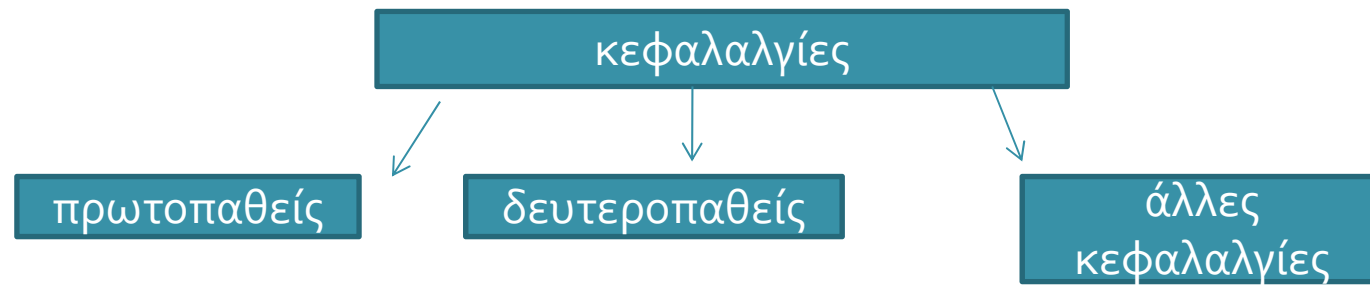
Κεφαλαλγία

Πόνος που γίνεται αισθητός στο μέτωπο, στους οφθαλμούς, στη γνάθο, στις κροταφικές χώρες, στο τριχωτό της κεφαλής, στο κρανίο, ινιακά ή στον αυχένα.

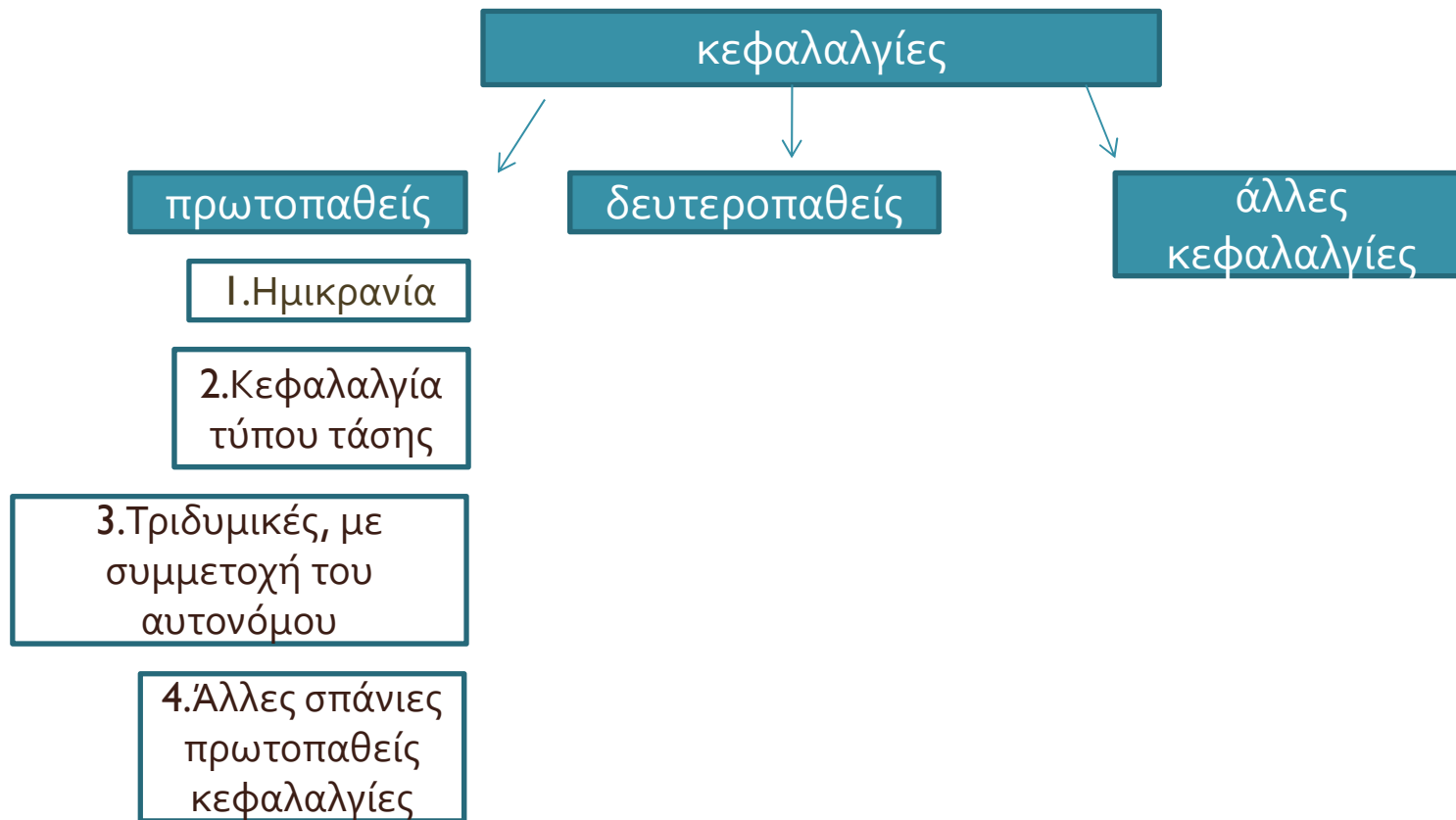
- 
- Η κεφαλαλγία αποτελεί μεγάλο πρόβλημα για την δημόσια υγεία, με τεράστιο κόστος, τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο.

- 
- Η κεφαλαλγία αποτελεί μεγάλο πρόβλημα για την δημόσια υγεία, με τεράστιο κόστος, τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο.
 - Αποτελεί την πιο συχνή αιτία επίσκεψης στον νευρολόγο. Το 50% του γενικού πληθυσμού μέσα σε ένα έτος θα παρουσιάσει κεφαλαλγία, ενώ το 90% του γενικού πληθυσμού θα παρουσιάσει τουλάχιστον μία φορά στη ζωή του για κάποιον τύπο κεφαλαλγίας.

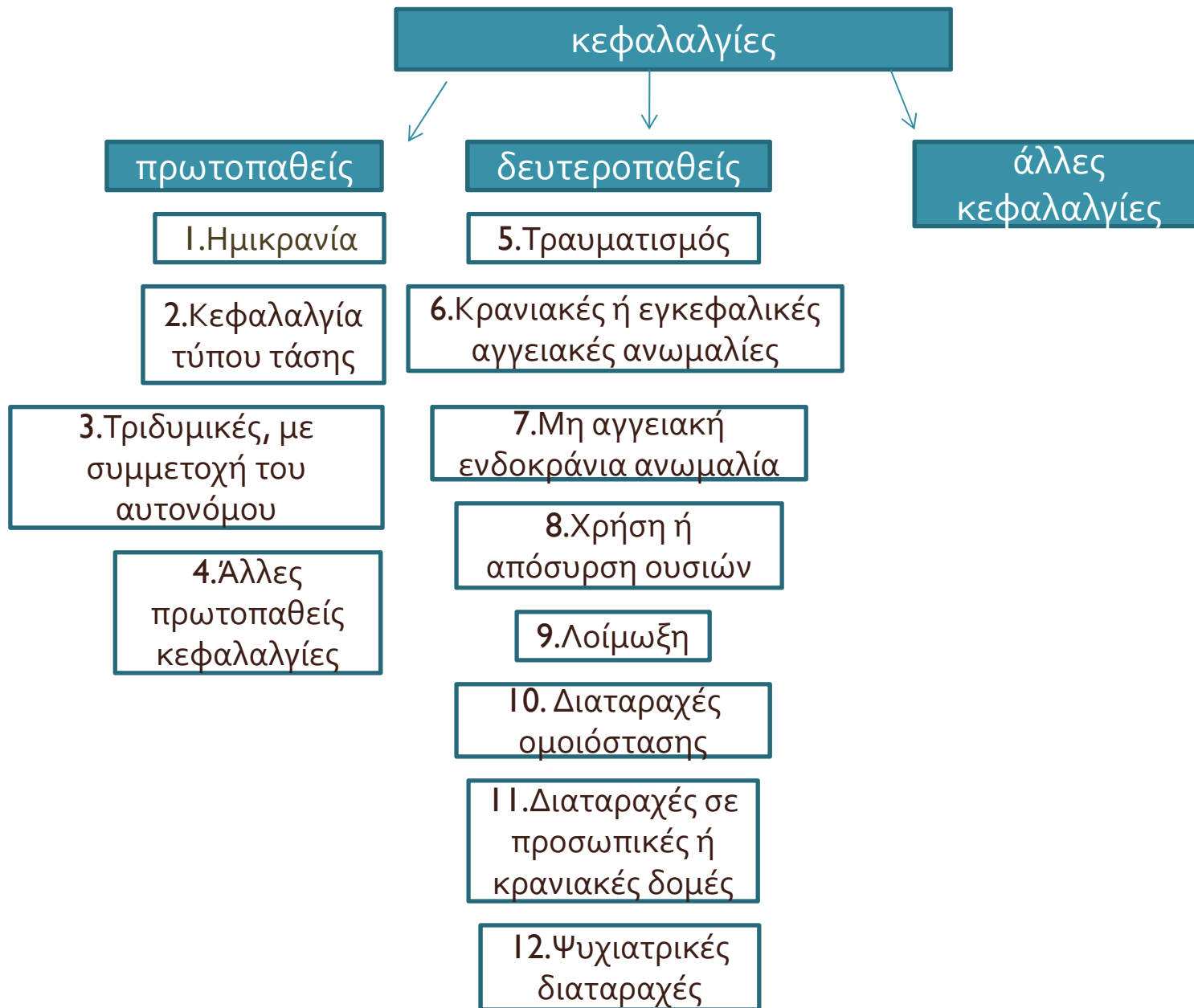
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ



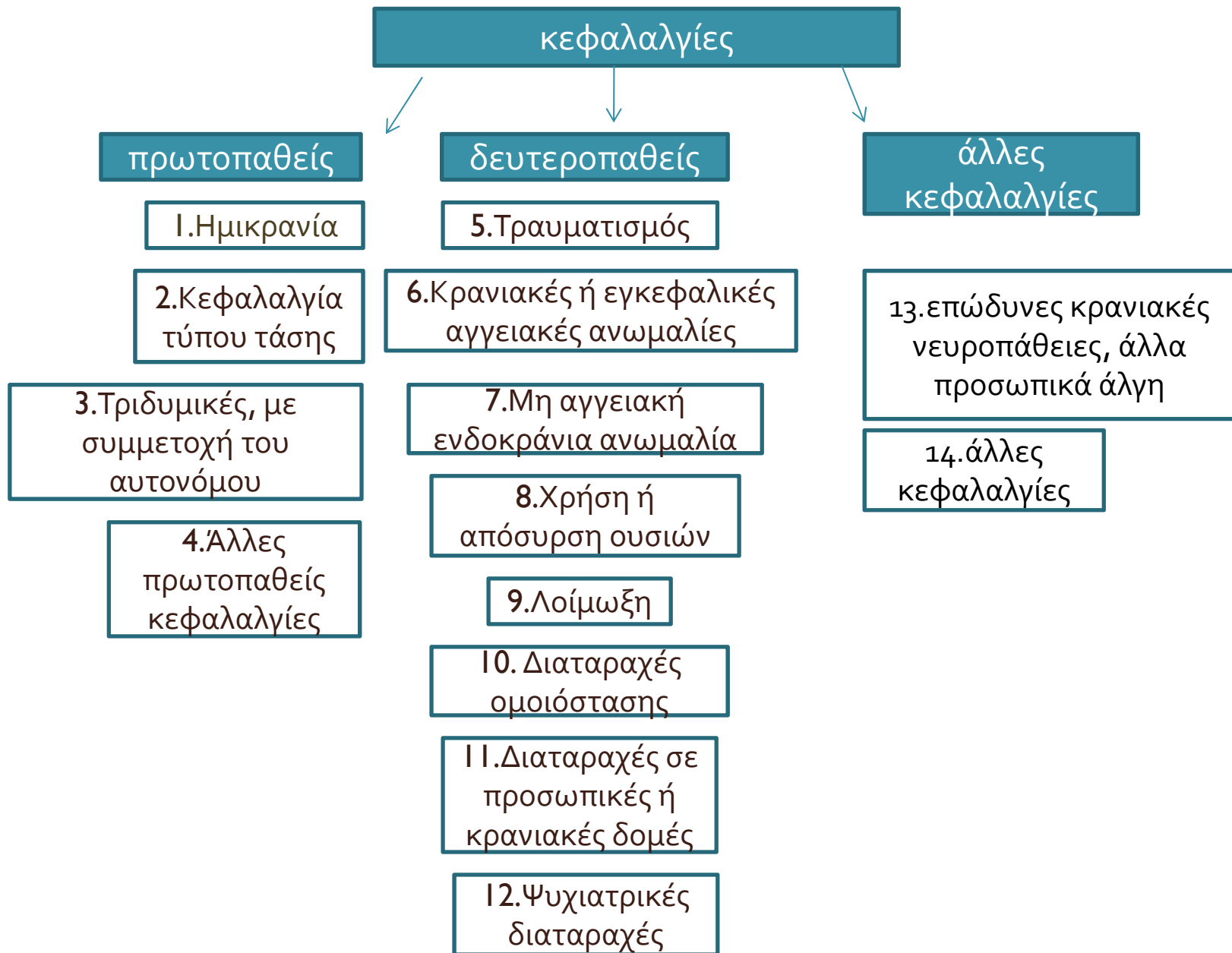
ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ

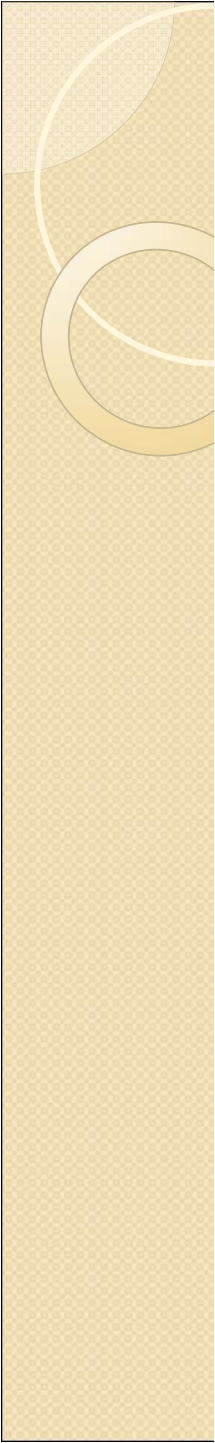


ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ



ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ





Πρωτοπαθείς κεφαλαλγίες



1.Ημικρανία :επεισοδιακή διαταραχή, που χαρακτηρίζεται από έντονη κεφαλαλγία με ναυτία-εμέτους, που ενίοτε συνοδεύεται από φωνο-φωτοφοβία.



1.Ημικρανία :επεισοδιακή διαταραχή, που χαρακτηρίζεται από έντονη κεφαλαλγία με ναυτία-εμέτους, που ενίοτε συνοδεύεται από φωνο-φωτοφοβία.

- Ημικρανία με αύρα 25%(τυπική αύρα που ακολουθείται ή όχι από πονοκέφαλο/αύρα με συμπτώματα από το στέλεχος/ημιπληγική ημικρανία/ημικρανία με συνοδά συμπτώματα από τον επιπεφυκότα)



1. Ημικρανία :επεισοδική διαταραχή, που χαρακτηρίζεται από έντονη κεφαλαλγία με ναυτία-εμέτους, που ενίοτε συνοδεύεται από φωνο-φωτοφοβία.

- Ημικρανία με αύρα (τυπική αύρα που ακολουθείται ή όχι από πονοκέφαλο/αύρα με συμπτώματα από το στέλεχος/ημιπληγική ημικρανία/ημικρανία με συνοδά συμπτώματα από τον επιπεφυκότα)
- Ημικρανία χωρίς αύρα 75%



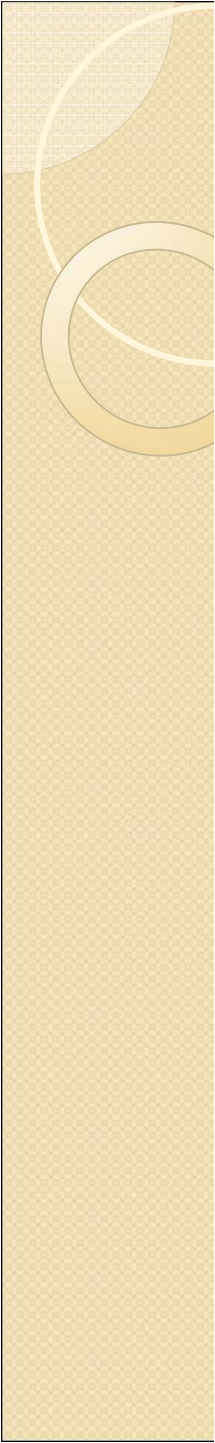
1.Ημικρανία :επεισοδιακή διαταραχή, που χαρακτηρίζεται από έντονη κεφαλαλγία με ναυτία-εμέτους, που ενίοτε συνοδεύεται από φωνο-φωτοφοβία.

- Ημικρανία χωρίς αύρα 75%
- Ημικρανία με αύρα (τυπική αύρα που ακολουθείται ή όχι από πονοκέφαλο/αύρα με συμπτώματα από το στέλεχος/ημιπληγική ημικρανία/ημικρανία με συνοδά συμπτώματα από τον επιπεφυκότα)
- Χρόνια ημικρανία (2% του πληθυσμού)



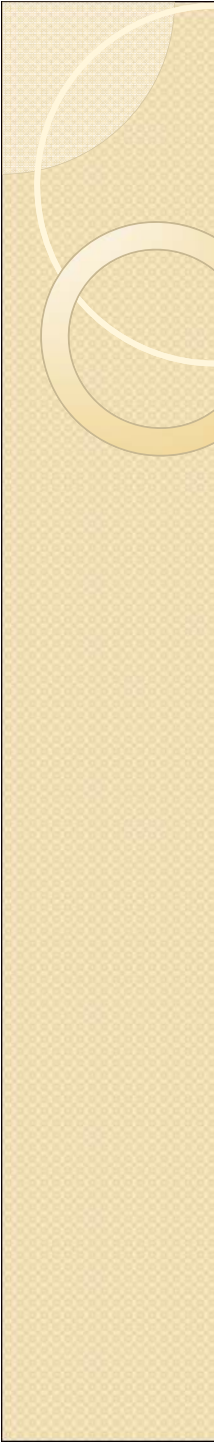
1.Ημικρανία :επεισοδιακή διαταραχή, που χαρακτηρίζεται από έντονη κεφαλαλγία με ναυτία-εμέτους, που ενίοτε συνοδεύεται από φωνο-φωτοφοβία.

- Ημικρανία χωρίς αύρα 75%
- Ημικρανία με αύρα 25% (τυπική αύρα που ακολουθείται ή όχι από πονοκέφαλο/αύρα με συμπτώματα από το στέλεχος/ημιπληγική ημικρανία/ημικρανία με συνοδά συμπτώματα από τον επιπεφυκότα)
- Χρόνια ημικρανία (2% του πληθυσμού)
- Επιπλεγμένη ημικρανία



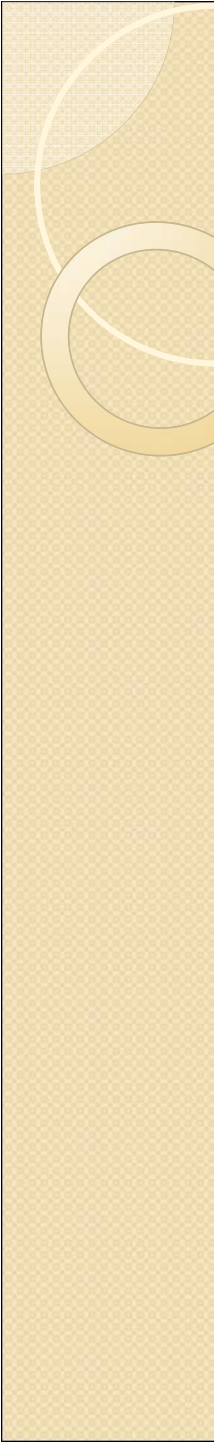
1. Ημικρανία :επεισοδιακή διαταραχή, που χαρακτηρίζεται από έντονη κεφαλαλγία με ναυτία-εμέτους, που ενίοτε συνοδεύεται από φωνο-φωτοφοβία.

- Ημικρανία χωρίς αύρα 75%
- Ημικρανία με αύρα (τυπική αύρα που ακολουθείται ή όχι από πονοκέφαλο/αύρα με συμπτώματα από το στέλεχος/ημιπληγική ημικρανία/ημικρανία με συνοδά συμπτώματα από τον επιπεφυκότα)
- Χρόνια ημικρανία (2% του πληθυσμού)
- Επιπλεγμένη ημικρανία
- Πιθανή ημικρανία (με αύρα ή χωρίς)



1.Ημικρανία :επεισοδιακή διαταραχή, που χαρακτηρίζεται από έντονη κεφαλαλγία με ναυτία-εμέτους, που ενίοτε συνοδεύεται από φωνο-φωτοφοβία.

- Ημικρανία χωρίς αύρα 75%
- Ημικρανία με αύρα (τυπική αύρα που ακολουθείται ή όχι από πονοκέφαλο/αύρα με συμπτώματα από το στέλεχος/ημιπληγική ημικρανία/ημικρανία με συνοδά συμπτώματα από τον επιπεφυκότα)
- Χρόνια ημικρανία (2% του πληθυσμού)
- Επιπλεγμένη ημικρανία
- Πιθανή ημικρανία (με αύρα ή χωρίς)
- Άλλα επεισοδιακά σύνδρομα που σχετίζονται με εμφάνιση ημικρανίας



2.Κεφαλαλγία τύπου τάσης(TTH):

αμφοτερόπλευρη, μη σφύζουσα κεφαλαλγία
χωρίς συνοδά συμπτώματα, ήπιας έως μέτριας
έντασης.



2.Κεφαλαλγία τύπου τάσης(TTH):

αμφοτερόπλευρη, μη σφύζουσα κεφαλαλγία χωρίς συνοδά συμπτώματα, ήπιας έως μέτριας έντασης.

- Όχι συχνά επεισόδια TTH , με συχνότητα μικρότερη από μία ημέρα ανά μήνα
- Συχνά επεισόδια TTH, με κεφαλαλγία από μία έως 14 ημέρες ανά μήνα
- Χρόνια TTH, με κεφαλαλγία 15 ή περισσότερες ημέρες ανά μήνα
- Πιθανή κεφαλαλγία τάσης



3.Τριδυμικές κεφαλαλγίες με συμμετοχή του αυτονόμου: άλγος με κατανομή τριδύμου στο ένα ήμισυ της κεφαλής, με συνοδά συμπτώματα από το αυτόνομο, ομόπλευρα του άλγους.



3.Τριδυμικές κεφαλαλγίες με συμμετοχή του αυτονόμου: άλγος με κατανομή τριδύμου στο ένα ήμισυ της κεφαλής, με συνοδά συμπτώματα από το αυτόνομο, ομόπλευρα του άλγους.

- Αθροιστική κεφαλαλγία (επεισοδιακή/χρόνια)



3.Τριδυμικές κεφαλαλγίες με συμμετοχή του αυτονόμου: άλγος με κατανομή τριδύμου στο ένα ήμισυ της κεφαλής, με συνοδά συμπτώματα από το αυτόνομο, ομόπλευρα του άλγους.

- Αθροιστική κεφαλαλγία (επεισοδιακή/χρόνια)
- Παροξυσμική ημικρανία(επεισοδιακή/χρόνια)



3.Τριδυμικές κεφαλαλγίες με συμμετοχή του αυτονόμου: άλγος με κατανομή τριδύμου στο ένα ήμισυ της κεφαλής, με συνοδά συμπτώματα από το αυτόνομο, ομόπλευρα του άλγους.

- Αθροιστική κεφαλαλγία (επεισοδιακή/χρόνια)
- Παροξυσμική ημικρανία(επεισοδιακή/χρόνια)
- Βραχείας διάρκειας, ετερόπλευρα, νευραλγικόμορφα, επεισόδια κεφαλαλγίας (SUNCT/SUNA)



3.Τριδυμικές κεφαλαλγίες με συμμετοχή του αυτονόμου: άλγος με κατανομή τριδύμου στο ένα ήμισυ της κεφαλής, με συνοδά συμπτώματα από το αυτόνομο, ομόπλευρα του άλγους.

- Αθροιστική κεφαλαλγία (επεισοδιακή/χρόνια)
- Παροξυσμική ημικρανία(επεισοδιακή/χρόνια)
- Βραχείας διάρκειας, ετερόπλευρα, νευραλγικόμορφα, επεισόδια κεφαλαλγίας (SUNCT/SUNA)
- Συνεχής ετερόπλευρη κεφαλαλγία



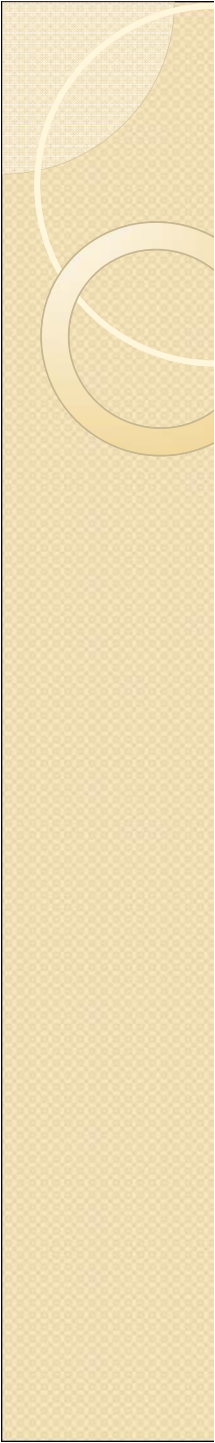
3.Τριδυμικές κεφαλαλγίες με συμμετοχή του αυτονόμου: άλγος με κατανομή τριδύμου στο ένα ήμισυ της κεφαλής, με συνοδά συμπτώματα από το αυτόνομο, ομόπλευρα του άλγους.

- Αθροιστική κεφαλαλγία (επεισοδιακή/χρόνια)
- Παροξυσμική ημικρανία(επεισοδιακή/χρόνια)
- Βραχείας διάρκειας, ετερόπλευρα, νευραλγικόμορφα, επεισόδια κεφαλαλγίας (SUNCT/SUNA)
- Συνεχής ετερόπλευρη κεφαλαλγία
- Πιθανή τριδυμική αυτόνομη κεφαλαλγία



4. Άλλες πρωτοπαθείς σπάνιες κεφαλαλγίες.

- Μετά από βήχα
- Σχετιζόμενη με έντονη σωματική δραστηριότητα
- Σχετιζόμενη με σεξουαλική δραστηριότητα
- Πρωτοπαθής κεραυνοβόλος κεφαλαλγία
- Μετά από ψυχρό ερέθισμα
- Μετά από εξωτερική πίεση
- Πρωτοπαθής σφύζουσα κεφαλαλγία
- Κεφαλαλγία σε σχήμα κέρματος
- Κεφαλαλγία στον ύπνο
- Νέα καθημερινή επίμονη κεφαλαλγία



Δευτεροπαθείς κεφαλαλγίες



5. Τραυματισμοί



5. Τραυματισμοί

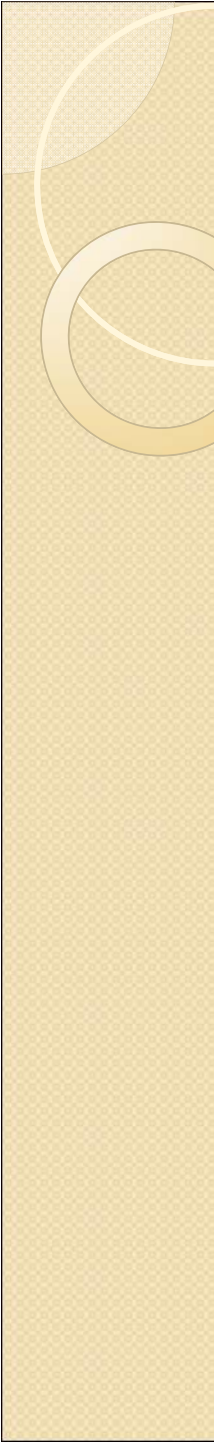
6. Αγγειακές ανωμαλίες

- Ισχαιμικό ή αιμορραγικό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
- Αρτηριοφλεβώδεις δυσπλασίες/ανευρύσματα
- Αρτηρίτιδες
- Διαχωρισμός καρωτίδας, σπονδυλικής
- Φλεβοθρόμβωση εγκεφάλου
- Μετά από ψηφιακή αγγειογραφία ή άλλες ακτινοσκοπικές-επεμβατικές πράξεις στον εγκέφαλο
- Συγγενείς καταστάσεις (MELAS/CADASIL)
- Αποπληξία υπόφυσης



7.Μη αγγειακές ενδοκράνιες ανωμαλίες

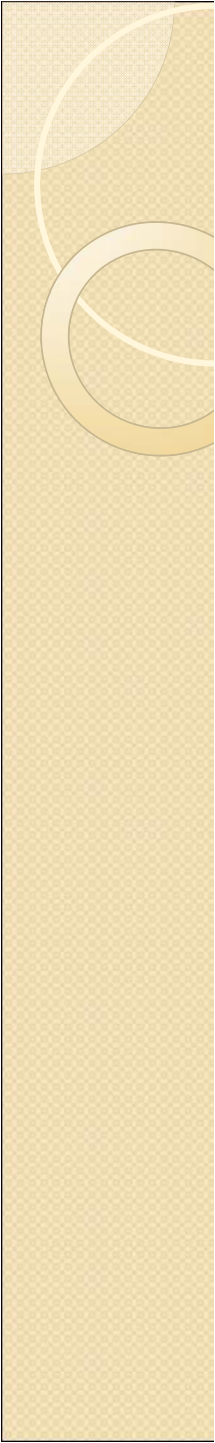
- Διαταραχές της πίεσης του ΕΝΥ
- Φλεγμονώδης νόσος μη λοιμώδους αιτιολογίας(πχ νευροσαρκοΐδωση, άσηπτη μηνιγγίτιδα)
- Ενδοκράνιες χωροκατακτητικές εξεργασίες
- Κεφαλαλγία μετά από επιληπτικές κρίσεις



7. Μη αγγειακές ενδοκράνιες ανωμαλίες

- Διαταραχές της πίεσης του ΕΝΥ
- Φλεγμονώδης νόσος μη λοιμώδους αιτιολογίας (πχ νευροσαρκοΐδωση, άσηπτη μηνιγγίτιδα)
- Ενδοκράνιες χωροκατακτητικές εξεργασίες
- Κεφαλαλγία μετά από επιληπτικές κρίσεις

8. Κεφαλαλγία από χορήγηση ή απόσυρση ουσιών-έκθεση σε ουσίες (π.χ. χρήση ή διακοπή ναρκωτικών ουσιών, καφεΐνης, δηλητηρίαση από μονοξείδιο του αζώτου, μονοξείδιο του άνθρακα ή κατάχρηση φαρμάκων)



9.Λοιμώξεις (ΚΝΣ ή και συστηματικές)



9.Λοιμώξεις (ΚΝΣ ή και συστηματικές)

10.Διαταραχές ομοιόστασης

(π.χ. υποξία, υπερκαπνία, αρτηριακή υπέρταση, υποθυρεοειδισμός)



9.Λοιμώξεις (ΚΝΣ ή και συστηματικές)

10.Διαταραχές ομοιόστασης

(π.χ. υποξία, υπερκαπνία, αρτηριακή υπέρταση, υποθυρεοειδισμός)

11.Ανωμαλίες οφθαλμών, ώτων, ρινός-παραρρινίων, των οστών του κρανίου ή του αυχένα, των οφθαλμικών κόγχων (π.χ. γλαύκωμα, ιγμορίτις)



9.Λοιμώξεις (ΚΝΣ ή και συστηματικές)

10.Διαταραχές ομοιόστασης

(π.χ. υποξία, υπερκαπνία, αρτηριακή υπέρταση, υποθυρεοειδισμός)

11.Ανωμαλίες οφθαλμών, ώτων, ρινός-παραρρινίων, των οστών του κρανίου ή του αυχένα, των οφθαλμικών κόγχων (π.χ. γλαύκωμα, ιγμορίτις)

12.Ψυχικές διαταραχές (σωματοποίηση, ψύχωση)

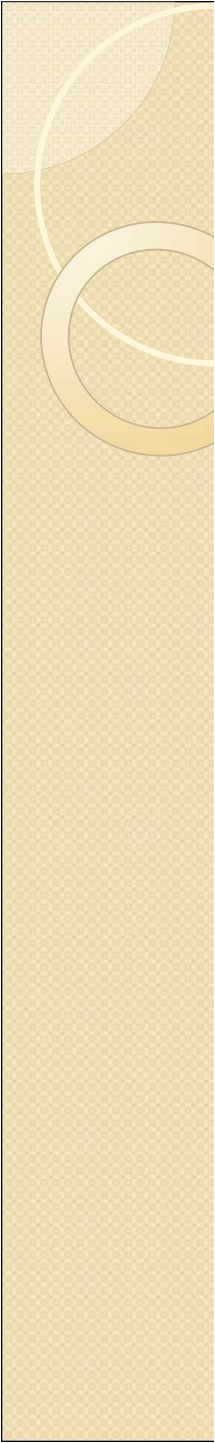


Άλλες κεφαλαλγίες



13.Επώδυνες κρανιακές νευροπάθειες και άλλα προσωπικά άλγη

- Νευραλγία (τριδύμου, προσωπικού, ινιακή, γλωσσοφαρυγγικού)
 - Οπτική νευρίτιδα
 - Σύνδρομο Tolosa Hunt
 - Ισχαιμική οφθαλμοκινητική πάρεση
- κτλ .

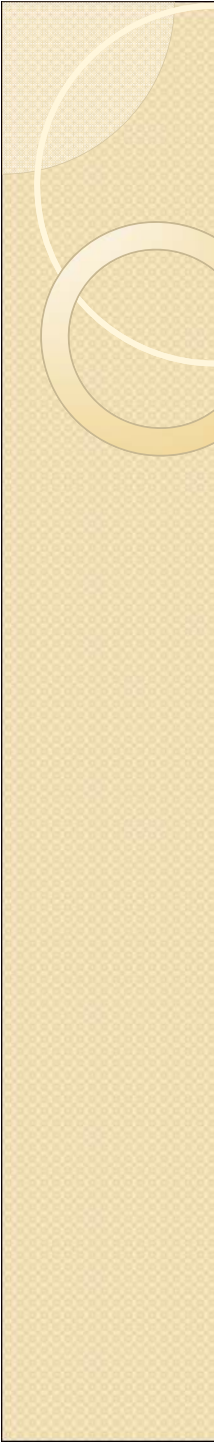


13.Επώδυνες κρανιακές νευροπάθειες και άλλα προσωπικά άλγη

- Νευραλγία (τριδύμου, προσωπικού, ινιακή, γλωσσοφαρυγγικού)
 - Οπτική νευρίτιδα
 - Σύνδρομο Tolosa Hunt
 - Ισχαιμική οφθαλμοκινητική πάρεση
- κτλ .

14.άλλες κεφαλαλγίες

- Αδιευκρίνιστες
- Δε δύνανται να ταξινομηθούν αλλού



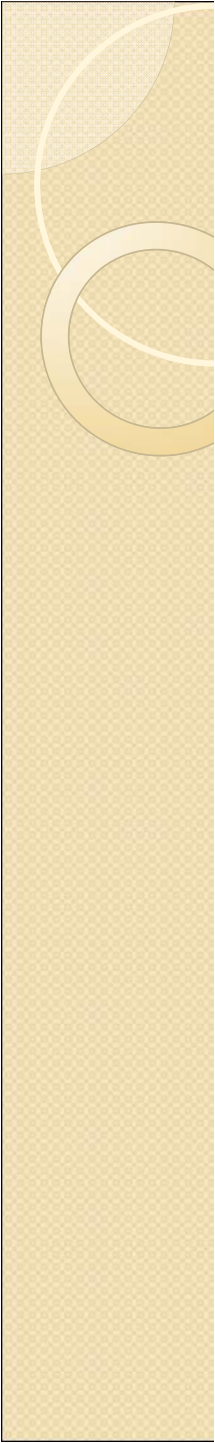
Προληπτική θεραπεία κεφαλαλγιών



Προληπτική θεραπεία κεφαλαλγιών

Πρέπει να προηγείται:

- Οργανικός έλεγχος
- Ημερολόγιο (συχνότητα / ένταση
0-10 / χαρακτήρες / διάρκεια και φάρμακα)



Προληπτική θεραπεία κεφαλαλγιών

- Δέσμευση



Προληπτική θεραπεία κεφαλαλγιών

- Δέσμευση
- Λαμβάνουμε υπόψη τον τρόπο ζωής του κάθε ασθενούς και την ψυχοσύνθεσή του



Προληπτική θεραπεία κεφαλαλγιών

- Δέσμευση
- Λαμβάνουμε υπόψη τον τρόπο ζωής του κάθε ασθενούς και την ψυχοσύνθεσή του
- Εξηγούμε αναλυτικά ποιες είναι οι προσδοκίες μας από την προφυλακτική αγωγή



Προληπτική θεραπεία κεφαλαλγιών

- Πάντα η έναρξη της αγωγής ξεκινά από χαμηλή δόση με σταδιακή αύξηση έως να ανταποκριθεί ο ασθενής ή να επιτευχθεί η μέγιστη δόση ή να εμφανιστεί κάποια παρενέργεια

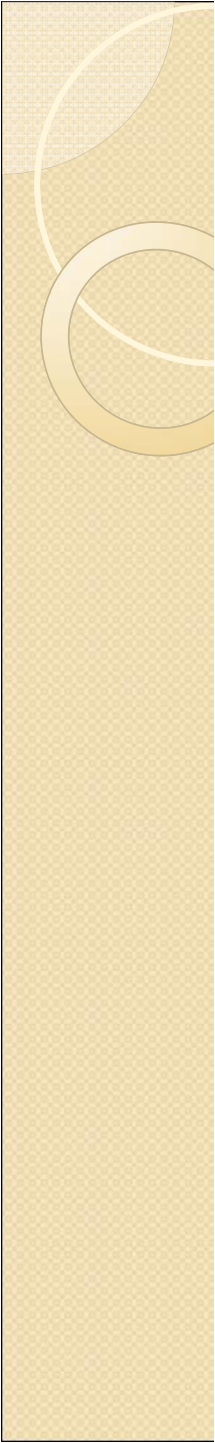


Προληπτική θεραπεία κεφαλαλγιών

- Πάντα η έναρξη της αγωγής ξεκινά από χαμηλή δόση με σταδιακή αύξηση έως να ανταποκριθεί ο ασθενής ή να επιτευχθεί η μέγιστη δόση ή να εμφανιστεί κάποια παρενέργεια
- Να δίνεται αγωγή στην ενδεικνυόμενη δόση και διάρκεια (συχνά αποτέλεσμα έχουμε στις τέσσερις εβδομάδες και η βελτίωση συνεχίζεται για τρεις μήνες)



Επεισοδιακή Ημικρανία



Επεισοδιακή Ημικρανία

- Στόχος είναι η μείωση της έντασης και της συχνότητας των επεισοδίων και η καλλίτερη ανταπόκριση στη θεραπεία της οξείας φάσης



Επεισοδιακή Ημικρανία

- Στόχος είναι η μείωση της έντασης και της συχνότητας των επεισοδίων και η καλλίτερη ανταπόκριση στη θεραπεία της οξείας φάσης
- Χορηγούμε προφυλακτική αγωγή σε ασθενείς με περισσότερες από 4 κρίσεις μηνιαίως, είτε με επεισόδια που διαρκούν περισσότερο από 12 ώρες



Επεισοδιακή Ημικρανία

- Στόχος είναι η μείωση της έντασης και της συχνότητας των επεισοδίων και η καλλίτερη ανταπόκριση στη θεραπεία της οξείας φάσης
- Χορηγούμε προφυλακτική αγωγή σε ασθενείς με περισσότερες από 4 κρίσεις μηνιαίως, είτε με επεισόδια που διαρκούν περισσότερο από 12 ώρες
- Επί αποτυχίας των θεραπειών οξείας φάσης



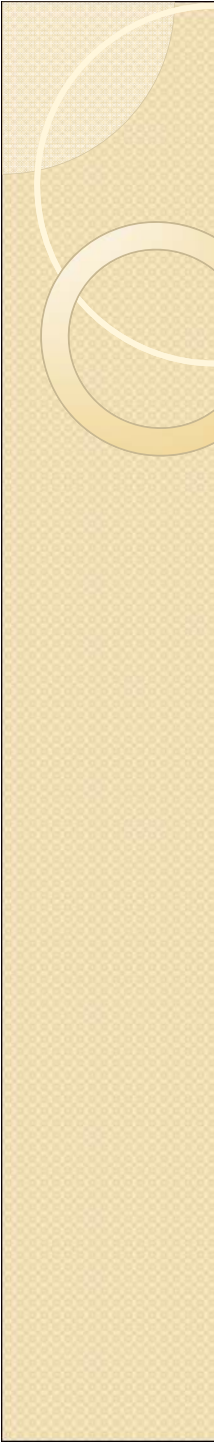
Επεισοδιακή Ημικρανία

- Στόχος είναι η μείωση της έντασης και της συχνότητας των επεισοδίων και η καλλίτερη ανταπόκριση στη θεραπεία της οξείας φάσης
- Χορηγούμε προφυλακτική αγωγή σε ασθενείς με περισσότερες από 4 κρίσεις μηνιαίως, είτε με επεισόδια που διαρκούν περισσότερο από 12 ώρες
- Επί αποτυχίας των θεραπειών οξείας φάσης
- Όταν υπάρχουν αντενδείξεις ή παρενέργειες στις αγωγές οξείας φάσης



Επεισοδιακή Ημικρανία

- Στόχος είναι η μείωση της έντασης και της συχνότητας των επεισοδίων και η καλλίτερη ανταπόκριση στη θεραπεία της οξείας φάσης
- Χορηγούμε προφυλακτική αγωγή σε ασθενείς με περισσότερες από 4 κρίσεις μηνιαίως, είτε με επεισόδια που διαρκούν περισσότερο από 12 ώρες
- Επί αποτυχίας των θεραπειών οξείας φάσης
- Όταν υπάρχουν αντενδείξεις ή παρενέργειες στις αγωγές οξείας φάσης
- Σε κατάχρηση φαρμάκων για την αντιμετώπιση των οξέων επεισοδίων



Επεισοδιακή Ημικρανία

**1. Αντιυπερτασικά φάρμακα –β
αδρενεργικοί αποκλειστές**

Επεισοδιακή Ημικρανία

1. Αντιυπερτασικά φάρμακα –β αδρενεργικοί αποκλειστές

- Προπρανολόλη 40-160mg ημερησίως σε δύο διηρημένες δόσεις
- Μετοπρολόλη 50-200mg ημερησίως σε δύο διηρημένες δόσεις
- Ατενολόλη 25-100mg ημερησίως σε μία δόση

Αντενδείξεις: ασθενείς >60 ετών, καπνιστές, με περιφερική αγγειοπάθεια, με στυτικές διαταραχές, με σ. Raynaud, βραδυκαρδία ή χαμηλή αρτηριακή πίεση

Επεισοδιακή Ημικρανία

2. Αντικαταθλιπτικά

- Αμιτριπτυλλίνη (τρικυκλικό αντικαταθλιπτικό) 10-20 ή και 50mg προ της νυχτερινής κατάκλισης

Παρενέργειες: ήπια υπνηλία, αύξηση βάρους, ξηροστομία, δυσκοιλιότητα, ταχυκαρδία, αίσθημα παλμών, ορθοστατική υπόταση, θάμβος όρασης.

Επεισοδιακή Ημικρανία

2. Αντικαταθλιπτικά

- **Αμιτριπτυλλίνη** (τρικυκλικό αντικαταθλιπτικό) 10-20 ή και 50mg προ της νυχτερινής κατάκλισης

Παρενέργειες: ήπια υπνηλία, αύξηση βάρους, ξηροστομία, δυσκοιλιότητα, ταχυκαρδία, αίσθημα παλμών, ορθοστατική υπόταση, θάμβος όρασης.

- **Βενλαφαξίνη** (αναστολέας επαναπρόσληψης σεροτονίνης) χρησιμοποιείται σε ασθενείς με κρίσεις πανικού, αγοραφοβία, γενικευμένη διαταραχή άγχους. Δόση 75 ή 150mg

Επεισοδιακή Ημικρανία

3. Αντιεπιληπτικά

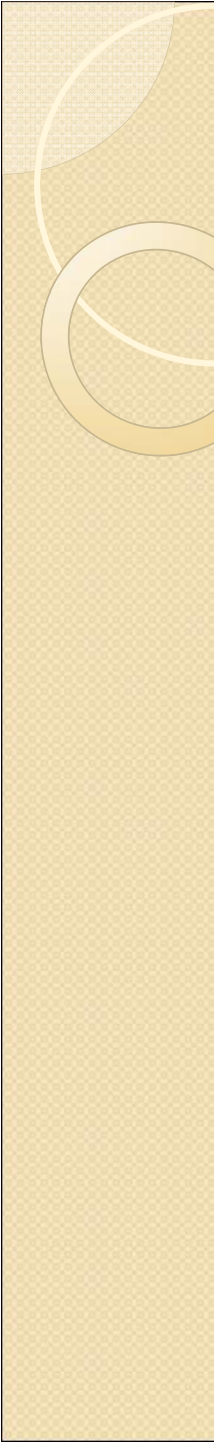
- Τοπιραμάτη έναρξη με 25mg ημερησίως, με αργή τιτλοποίηση 25με 50mg ανά εβδομάδα μέχρι τη μέγιστη δόση των 100mg ημερησίως, διηρημένα σε δύο δόσεις. Αποτέλεσμα έχουμε στα 100mg και πάνω.

Πιστεύεται ότι η τοπιραμάτη έχει ευεργετική δράση για έξι μήνες μετά τη διακοπή του φαρμάκου

Αντένδειξη: νεφρολιθίαση



Χρόνια ημικρανία

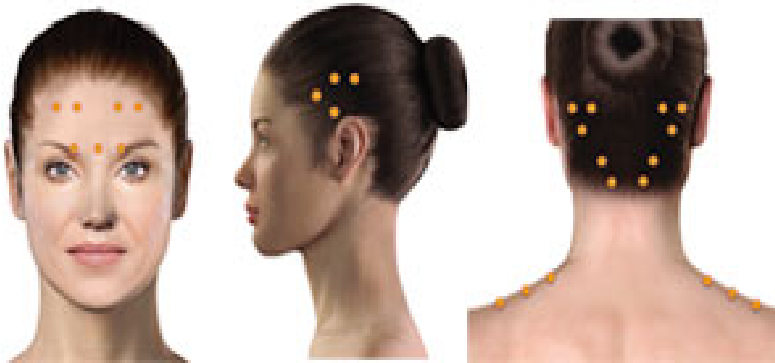


Χρόνια ημικρανία

- Τοπιραμάτη (έως 100mg ημερησίως)

Χρόνια ημικρανία

- Έγχυση Βοτουλινικής τοξίνης (155 units)



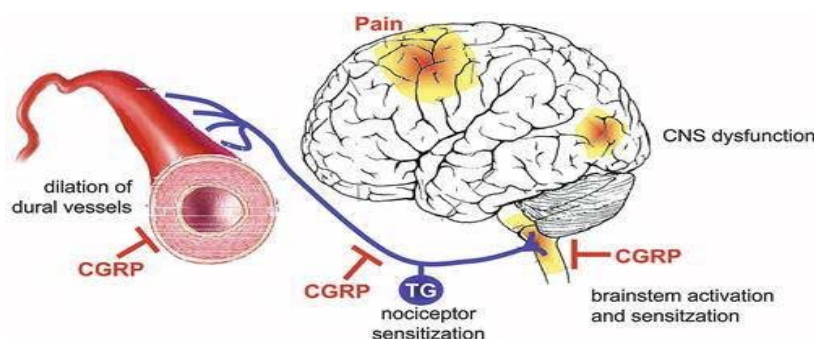
Χρόνια ημικρανία

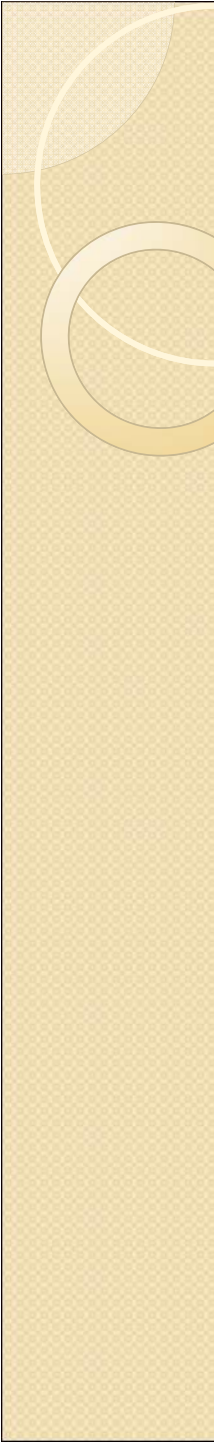
- Εξωτερικοί νευροδιεγέρτες



Χρόνια ημικρανία

Μονοκλωνικά αντισώματα τα οποία στοχεύουν στο νευροπεπτίδιο CGRP (calcitonin gene-related peptide) Το CGRP μεσολαβεί τόσο στην τριδυμο-αγγειακή μεταβίβαση του πόνου από τα ενδοκράνια αγγεία στο ΚΝΣ, όσο και στην αγγειοδιασταλτική συνιστώσα της νευρογενούς φλεγμονής





Κεφαλαλγία τύπου τάσης



Κεφαλαλγία τύπου τάσης

- Στόχος της προφυλακτικής αγωγής είναι να μειωθεί η ένταση και η συχνότητα των επεισοδίων με συνέπεια τη βελτίωση της ποιότητας ζωής



Κεφαλαλγία τύπου τάσης

- Στόχος της προφυλακτικής αγωγής είναι να μειωθεί η ένταση και η συχνότητα των επεισοδίων με συνέπεια τη βελτίωση της ποιότητας ζωής
- Ενδείκνυται η προφυλακτική αγωγή σε ασθενείς με συχνά επεισόδια (περισσότερα από 4/μήνα) είτε με χρόνια κεφαλαλγία τάσης (14 ή περισσότερες ημέρες το μήνα) είτε όταν υπάρχει συνδυασμός με ημικρανία



Κεφαλαλγία τύπου τάσης

- Στόχος της προφυλακτικής αγωγής είναι να μειωθεί η ένταση και η συχνότητα των επεισοδίων με συνέπεια τη βελτίωση της ποιότητας ζωής
- Ενδείκνυται η προφυλακτική αγωγή σε ασθενείς με συχνά επεισόδια (περισσότερα από 4/μήνα) είτε με χρόνια κεφαλαλγία τάσης (14 ή περισσότερες ημέρες το μήνα) είτε όταν υπάρχει συνδυασμός με ημικρανία
- Αποτυχία των θεραπειών οξείας φάσης



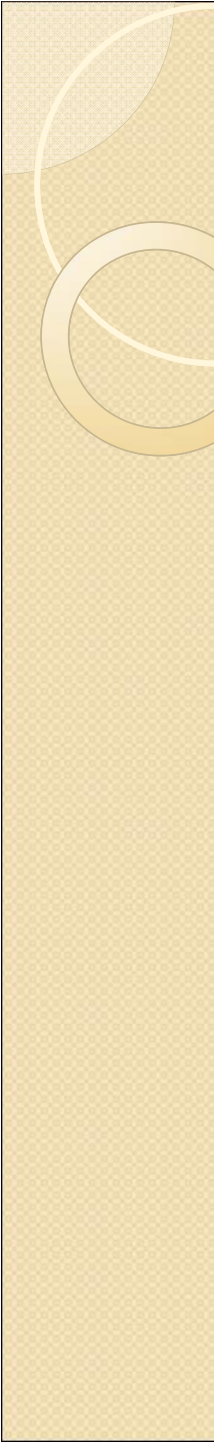
Κεφαλαλγία τύπου τάσης

- Στόχος της προφυλακτικής αγωγής είναι να μειωθεί η ένταση και η συχνότητα των επεισοδίων με συνέπεια τη βελτίωση της ποιότητας ζωής
- Ενδείκνυται η προφυλακτική αγωγή σε ασθενείς με συχνά επεισόδια (περισσότερα από 4/μήνα) είτε με χρόνια κεφαλαλγία τάσης (14 ή περισσότερες ημέρες το μήνα) είτε όταν υπάρχει συνδυασμός με ημικρανία
- Αποτυχία των θεραπειών οξείας φάσης
- Αντενδείξεις ή παρενέργειες στις αγωγές οξείας φάσης



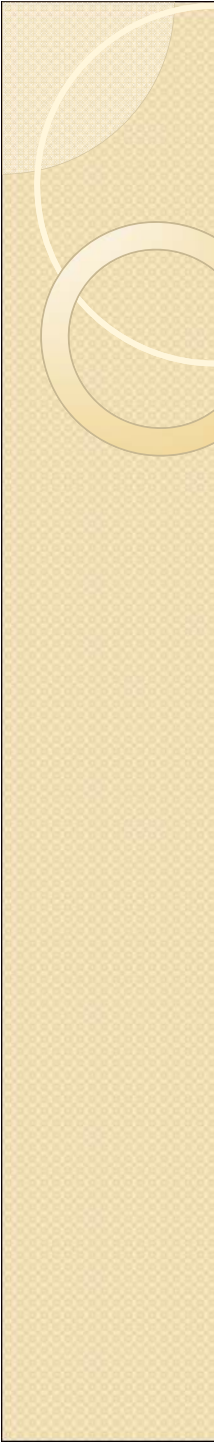
Κεφαλαλγία τύπου τάσης

- Στόχος της προφυλακτικής αγωγής είναι να μειωθεί η ένταση και η συχνότητα των επεισοδίων με συνέπεια τη βελτίωση της ποιότητας ζωής
- Ενδείκνυται η προφυλακτική αγωγή σε ασθενείς με συχνά επεισόδια (περισσότερα από 4/μήνα) είτε με χρόνια κεφαλαλγία τάσης (14 ή περισσότερες ημέρες το μήνα) είτε όταν υπάρχει συνδυασμός με ημικρανία
- Αποτυχία των θεραπειών οξείας φάσης
- Αντενδείξεις ή παρενέργειες στις αγωγές οξείας φάσης
- Κατάχρηση φαρμάκων για την αντιμετώπιση των επεισοδίων



Κεφαλαλγία τύπου τάσης

1. Φαρμακευτική αγωγή
 2. Μη φαρμακευτική αγωγή
-



Κεφαλαλγία τύπου τάσης

1. Φαρμακευτική αγωγή
Τρικυκλικά αντικαταθλιπτικά
-

Κεφαλαλγία τύπου τάσης

1. Φαρμακευτική αγωγή

Τρικυκλικά αντικαταθλιπτικά

- **Αμιτριπτιλλίνη** έναρξη με 10mg κάθε βράδυ με σταδιακή αύξηση 10mg κάθε 2-3 εβδομάδες μέχρι την ύφεση των συμπτωμάτων ή την μέγιστη δόση 100-125mg κάθε βράδυ

Παρενέργειες: παχυσαρκία, διπολική διαταραχή, διαταραχές αγωγιμότητας και αρρυθμίες (για το λόγο αυτό σε ασθενείς μεγαλύτερους των 40 ετών να γίνεται καρδιογράφημα πριν από την έναρξη της αγωγής)

Κεφαλαλγία τύπου τάσης

- **Νοτριπτυλλίνη** έναρξη 10 ή 25mg (caps) κάθε βράδυ με τιτλοποίηση 10mg ανά εβδομάδα, με μέγιστη δόση και πάλι τα 100-125mg

Παρενέργειες: ήπια κατασταλτικό φάρμακο, μπορεί να προκαλέσει αύξηση σωματικού βάρους

Κεφαλαλγία τύπου τάσης

- **Νορτριπτυλλίνη** έναρξη 10 ή 25mg (caps) κάθε βράδυ με τιτλοποίηση 10mg ανά εβδομάδα, με μέγιστη δόση και πάλι τα 100-125mg

Παρενέργειες: ήπια κατασταλτικό φάρμακο, μπορεί να προκαλέσει αύξηση σωματικού βάρους

- **Προτριπτυλλίνη** έναρξη με 5mg κάθε πρωί και αύξηση 5mg κάθε εβδομάδα μέχρι τη μέγιστη δόση των 20mg κάθε πρωί

Παρενέργειες: απώλεια βάρους, διέγερση και για το λόγο αυτό θα πρέπει να αποφεύγεται σε αγχώδεις ασθενείς με κρίσεις πανικού



Κεφαλαλγία τύπου τάσης

2. Μη φαρμακευτική αγωγή



Κεφαλαλγία τύπου τάσης

2. Μη φαρμακευτική αγωγή

Συμπεριφορικές θεραπείες έχουν ως στόχο να προλαμβάνουν τα επεισόδια με:

- Διαχείριση των ευοδωτικών παραγόντων (κυρίως άγχος), ρύθμιση των ωρών του ύπνου, άσκηση, σωστά γεύματα
- Γνωσιακή (αναγνώριση, αξιολόγηση) – συμπεριφορική θεραπεία(ανάπτυξη συμπεριφορών προς καλλίτερη διαχείριση)



Αθροιστική κεφαλαλγία

Στόχος της προφυλακτικής αγωγής είναι να κατασταλούν τα επεισόδια κατά τη διάρκεια της αθροιστικής κεφαλαλγίας

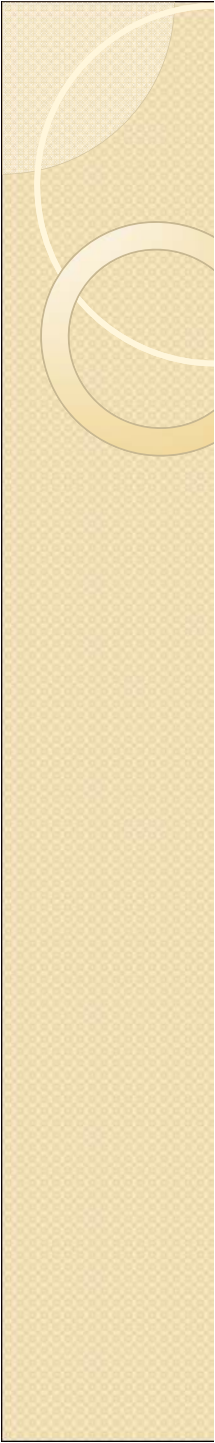
Αθροιστική κεφαλαλγία

Στόχος της προφυλακτικής αγωγής είναι να κατασταλούν τα επεισόδια κατά τη διάρκεια της αθροιστικής κεφαλαλγίας

- **Βεραπαμίλη** έναρξη συνήθως με 240mg ημερησίως, σε τρεις διαιρημένες δόσεις, με αύξηση 80mg κάθε 10-14 ημέρες. Οι περισσότεροι ασθενείς ανταποκρίνονται σε δόση 240-320mg ημερησίως αν και σπάνια χρειάζεται να φτάσουν έως και 960mg.

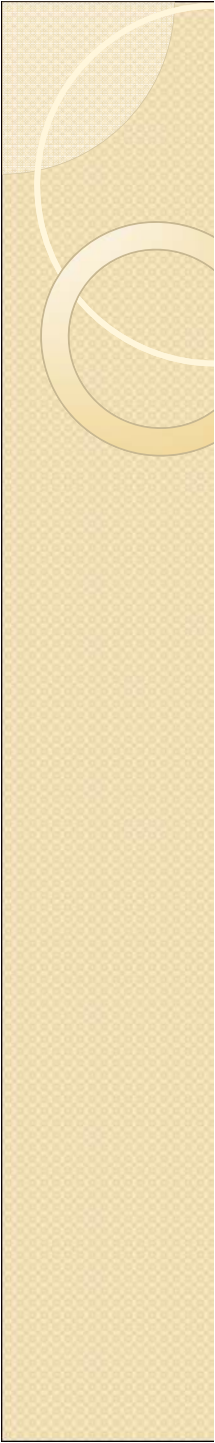
Το φάρμακο χαρακτηρίζεται αναποτελεσματικό μόνο μετά από αγωγή για 2-3 εβδομάδες σε δόση 480-960mg

Πάντα υπό καρδιολογική παρακολούθηση



Αθροιστική κεφαλαλγία

- Γλυκοκορτικοστεροειδή Πρεδνιζόνη από το στόμα 60-100mg ημερησίως σε μία δόση. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί μαζί με τη βεραπαμίλη κατά τη διάρκεια της τιτλοποίησής της είτε ως μονοθεραπεία σε ασθενής που οι κρίσεις τους διαρκούν λιγότερο από 2 μήνες είτε έχουν κάποια αντένδειξη στη λήψη βεραπαμίλης



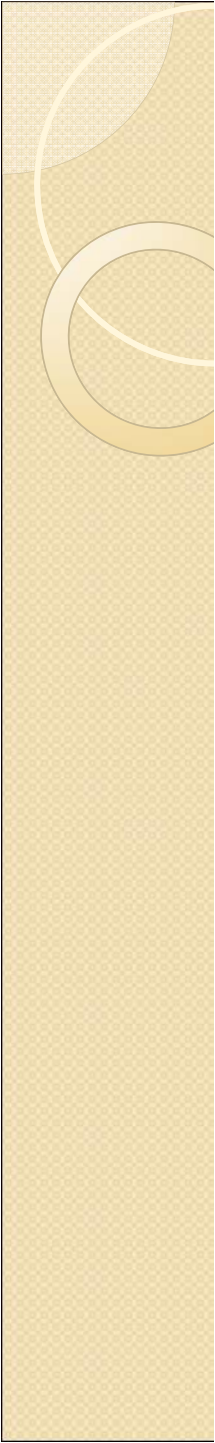
Αθροιστική κεφαλαλγία

- Γλυκοκορτικοστεροειδή Πρεδνιζόνη από το στόμα 60-100mg ημερησίως σε μία δόση. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί μαζί με τη βεραπαμίλη κατά τη διάρκεια της τιτλοποίησής της είτε ως μονοθεραπεία σε ασθενής που οι κρίσεις τους διαρκούν λιγότερο από 2 μήνες είτε έχουν κάποια αντένδειξη στη λήψη βεραπαμίλης
- Λίθιο έναρξη 300mg ημερησίως σε 2-3 την δόσεις, με αύξηση κάθε 4-5 ημέρες, με τελική δόση 900-1200mg ημερησίως (επίπεδο 1.2mEq/L)



Αθροιστική κεφαλαλγία

- **Γλυκοκορτικοστεροειδή** Πρεδνιζόνη από το στόμα 60-100mg ημερησίως σε μία δόση.
Μπορεί να χρησιμοποιηθεί μαζί με τη βεραπαμίλη κατά τη διάρκεια της τιτλοποίησής της είτε ως μονοθεραπεία σε ασθενής που οι κρίσεις τους διαρκούν λιγότερο από 2 μήνες είτε έχουν κάποια αντένδειξη στη λήψη βεραπαμίλης
- **Λίθιο** έναρξη 300mg ημερησίως σε 2-3 την δόσεις, με αύξηση κάθε 4-5 ημέρες, με τελική δόση 900-1200mg ημερησίως (επίπεδο 1.2mEq/L)
- **Τοπιραμάτη** με σταδιακή έναρξη έως 100mg μαζί με βεραπαμίλη ή ως μονοθεραπεία.



Νευραλγία τριδύμου

Φαρμακευτική αγωγή

Νευραλγία τριδύμου

Φαρμακευτική αγωγή

- Καρβαμαζεπίνη Έναρξη 100-200mg ημερησίως σε δύο δόσεις με σταδιακή αύξηση 200mg, ανάλογα με την ανοχή, μέχρι τη δόση συντήρησης που είναι 600-800mg ημερησίως σε δύο δόσεις. Η μέγιστη δόση που μπορεί να χορηγηθεί είναι 1200mg.

Παρενέργειες: ζάλη ναυτία έμετοι ενίοτε λευκοπενία



Νευραλγία τριδύμου

- Οξυκαρβαζεπίνη Έναρξη με 600mg ημερησίως σε δύο δόσεις. Σταδιακή αύξηση 300mg κάθε τρίτη ημέρα έως την τελική δόση των 1200-1800mg ημερησίως σε δύο δόσεις.



Νευραλγία τριδύμου

- Οξυκαρβαζεπίνη Έναρξη με 600mg ημερησίως σε δύο δόσεις. Σταδιακή αύξηση 300mg κάθε τρίτη ημέρα έως την τελική δόση των 1200-1800mg ημερησίως σε δύο δόσεις.

Νευραλγία τριδύμου

- **Οξυκαρβαζεπίνη** Έναρξη με 600mg ημερησίως σε δύο δόσεις. Σταδιακή αύξηση 300mg κάθε τρίτη ημέρα έως την τελική δόση των 1200-1800mg ημερησίως σε δύο δόσεις.
- **Βακλοφαίνη** Έναρξη με 15mg ημερησίως σε τρεις δόσεις με σταδιακή αύξηση έως τα 50-60mg.

Παρενέργειες: καταστολή, ζάλη, δυσπεψία

Η διακοπή πρέπει να γίνεται σταδιακά γιατί έχουν αναφερθεί επιληπτικές κρίσεις και ψευδαισθήσεις.



Νευραλγία τριδύμου

Χειρουργική θεραπεία

- Μικροαγγειακή αποσυμπίεση
- Ραδιοχειρουργική (γ-knife)
- Περιφερική νευρεκτομή και block του νεύρου



Συμπεράσματα

- Συχνό βασανιστικό πρόβλημα
- Συνέπειες σε ατομικό κοινωνικό επίπεδο
- Πάντα πρέπει να προηγείται οργανικός έλεγχος
- Ευαισθητοποίηση του γενικού πληθυσμού ώστε οι πάσχοντες να απευθύνονται εγκαίρως στο νευρολόγο προκειμένου να λάβουν ειδική θεραπεία



✓

Ευχαριστώ